

WOJEWODA POMORSKI

FB – III.431.25.2012.MM

Gdańsk, dnia 1 czerwca 2012r.

Urząd Miejski w Skórczu
W P L Y N Ę Ł O
2012 -06- 0 5
Nr owidencyjny <u>1169/12</u>
Przyjmujący <u>[signature]</u>

*Skrębnik
sekretarz
MOPS*

Pan
Ryszard Dąbek
Burmistrz Miasta Skórcz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę w Gminie Miejskiej Skórcz, realizującej zadania przy pomocy Urzędu Miejskiego w Skórczu, ul. Główna 40, 83-220 Skórcz oraz pozostałych jednostkach organizacyjnych w dniach 18, 20, 24 - 27 kwiecień 2012 r. przeprowadziła Maria Mieszalska – starszy inspektor wojewódzki na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli Nr 30/2012 znak FB – III.0030.30.2012.MM z dnia 16 kwietnia 2012 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

I. Temat, zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Realizacja dochodów budżetu państwa oraz prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa w wybranych rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej w 2011 r.

II. Ocena:

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

III. Ustalenia:

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano ustaleń w n/w obszarach.

Realizacja dochodów z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na koniec 2011r. przypis należności dochodów z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń wynosił **493.250,33zł**, dochody zrealizowane zamknęły się kwotą 31.781,54 zł, a dochody budżetu państwa wyniosły **22.218,80zł**.

Przypisu należności głównych dokonywano w ewidencji księgowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skórczu (MOPS) na koniec każdego miesiąca, natomiast przypisu odsetek w I i II kwartale 2011r. dokonywano tylko w momencie ich zapłaty, **nie przypisując odsetek pozostałych do zapłaty**, co było niezgodne z zapisami art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału. Korekty przypisu odsetek dokonano 30 września 2011r., a 31 grudnia 2011r. dokonano bieżącego przypisu odsetek na koniec IV kwartału 2011r. Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Burmistrza Miasta (akta kontroli str. 21, 23) „począwszy od października 2008 r. do lipca 2011r. byliśmy przekonani, że prowadzimy prawidłową ewidencję księgową, która obejmowała tylko przypis wpłaconych odsetek od dłużników alimentacyjnych. [...] od III kwartału 2011r. w sprawozdaniach Rb - 27ZZ prawidłowo ujmuje się należne odsetki od wypłaconego funduszu alimentacyjnego, ich wpłaty oraz kwotę zaległości”.

Przypis należności głównych i odsetek oraz salda końcowe należności pozostałych do zapłaty wykazane w ewidencji księgowej na koniec 2011r. były zgodne z danymi wynikającymi z programu komputerowego do obsługi wypłat i windykacji tych świadczeń.

Dane wykazane w sprawozdaniach Rb-27 ZZ za IV kwartał 2011 r. (MOPS, Gminy) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowych (MOPS, Gminy). Niemniej jednak w ewidencji księgowej MOPS **konta 130 oraz 221 nie prowadzono według podziałek klasyfikacji budżetowej**, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) (Dz.U. . nr 128, poz. 861).

Burmistrza Miasta Skórcz, na pytanie kontrolującej o przyczyny niskiego poziomu windykacji należności (akta kontroli str. 21, 22), wyjaśnił: „Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórczu dopełnił wszystkich obowiązków wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów [...] z dłużnikami zamieszkującymi na terenie miasta Skórcz zostały przeprowadzone wywiady alimentacyjne oraz zostały odebrane oświadczenia majątkowe. Dłużników niezarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starogardzie Gdańskim zobowiązano do zarejestrowania, a po spełnieniu tego obowiązku przez dłużnika wysłano pisma o aktywizację zawodową. [...]”.

Na podstawie szczegółowej kontroli należności 10 z 31 dłużników alimentacyjnych ustalono, iż podejmowano wobec nich działania określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, tj.:

- 1 - 2 miesiące po zakończeniu okresu świadczeniowego wydawano decyzje o zwrocie przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego,
- bez zbędnej zwłoki wystawiano tytuły wykonawcze,
- w przypadku, gdy Gmina Miejska Skórcz nie była gminą tożsamą wierzyciela i dłużnika występowano z wnioskiem do gminy dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, tj. w momencie przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- w przypadku, gdy Gmina była tożsama dla wierzyciela i dłużnika podejmowano działania, o których mowa w art. 5 ww. ustawy, tj.:

- przekazywano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego,
- informowano właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego składano wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy Kodeks karny oraz kierowano wnioski do starostów o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
- otrzymywano informacje od starostów o wydaniu decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy,
- otrzymywano informacje od organów właściwych dłużnika (innych niż Gmina Miejska Skórcz) o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach,
- przekazywano do Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

W wyniku kontroli wpływów w pierwszym kwartale 2011 r. ustalono, iż dochody na rachunek Wojewody Pomorskiego przekazywano terminowo.

W 2011 r. zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Burmistrza Miasta (akta kontroli str. 28) nie były umarzane i odpisywane należności z ww. tytułu.

Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa w 2011 r.:

1. Zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych (rozdział 01095 § 2010).

Na realizację ww. zadania Gmina otrzymała z budżetu państwa dotację celową w wysokości 6.145,00 zł, którą wykorzystwała w kwocie **6.144,03 zł**, w tym:

- 6.023,56 zł na zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym,
- 120,47 zł na koszty postępowania związanego ze zwrotem podatku.

Wydatki poniesione na koszty ustalenia i wypłacenia (obsługi) zwrotu podatku producentom rolnym, wyniosły 2 % (120,47 zł = 6.023,56 zł × 2 %) kwoty dotacji przeznaczonej na wypłaty zwrotu podatku w Gminie, zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Dotacja została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem, niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 0,97 zł zwrócono w ustawowym terminie na rachunek Wojewody Pomorskiego.

Na podstawie kontroli 100 % wydatków ustalono, iż:

- nie zdarzyły się przypadki rozliczenia faktur za benzynę,
- zwrotu dokonywano osobom będącym producentami rolnym (tj. na dzień składania wniosku posiadali co najmniej 1 ha ziemi rolnej),
- wnioskodawcy byli dzierżawcami oraz jedynymi właścicielami lub współwłaścicielami z małżonkiem deklarowanych gruntów,
- ilość litrów oleju napędowego wykazywana w decyzjach oraz wnioskach do Wojewody Pomorskiego była zgodna z dokumentacją źródłową,

- procedura weryfikowania i ewidencjonowania liczby litrów oleju napędowego podawanych we wnioskach producentów rolnych, pozwalała na prawidłowe ich wykazanie we wniosku do Wojewody Pomorskiego;

2. wypłata zasiłków stałych (rozdział 85216 § 2030).

Na wypłatę zasiłków stałych Gmina wydatkowała **18.236,64 zł**, w tym:

- 14.589,31 zł, tj. 80,00 % stanowiły środki z dotacji celowej z budżetu państwa,
- 3.647,33 zł, tj. 20,00 % stanowiły środki własne Gminy.

W związku z powyższym został zachowany montaż finansowy zadania określony w art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących nie może stanowić więcej niż 80 % kosztów realizacji zadania.

Niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 2.410,69 zł zwrócono w ustawowym terminie na rachunek Wojewody Pomorskiego.

W ewidencji księgowej MOPS na koncie 130 – rachunek bieżący jednostki **nie zastosowano zasady czystości obrotów** łącznie w odniesieniu do kwoty 1.404,00 zł z tytułu zwrotów nienależnie pobranych trzech zasiłków wypłaconych w 2011 r. Powyższe było niezgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...).

3. wypłata stypendiów i zasiłków szkolnych (rozdział 85415 § 2030).

Na wypłatę ww. świadczeń Gmina wydatkowała **38.491,00 zł**, w tym:

- 30.792,00 zł, tj. 80,00 % stanowiły środki z dotacji celowej budżetu państwa,
- 7.699,00 zł, tj. 20,00 % stanowiły środki własne Gminy.

Tym samym zachowany został montaż finansowy zadania określony w art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Gmina wykorzystwała w 100 % otrzymaną dotację celową.

Na wypłatę stypendiów szkolnych wydatkowano 37.096,00 zł, natomiast zasiłków szkolnych 1.395,00 zł (4,53 % dotacji).

Rada Miejska uchwaliła Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Skórcz, który zawierał postanowienia zgodne z przepisami art. 90d oraz art. 90f ustawy o systemie oświaty nie naruszając zasad przyznawania stypendiów (akta kontroli str. 11 - 18).

Stypendia szkolne zostały udzielone w formie refundacji wydatków poniesionych na zakup m.in. podręczników i artykułów szkolnych oraz odzieży i obuwia sportowego po przedłożeniu faktur zakupu oraz rachunków.

Na podstawie kontroli 45 wniosków, decyzji oraz dotyczących ich dowodów zakupu dotyczących wydatków w wysokości 12.356,00 zł (33,31 %) ustalono:

- w 9 wnioskach dotyczących trójki rodziców/prawnych opiekunów wskazano, iż preferowaną formą pomocy jest pomoc rzeczowa,
- w 25 nie wskazano preferowanej formy pomocy,
- w 10 wskazano jako preferowaną formę świadczenia pieniężne,
- w 1 wskazano pomocą rzeczową i świadczenie pieniężne.

W związku z pytaniem kontrolującej o przyczyny przyznania świadczeń w formie refundacji wydatków pomimo, iż wnioskodawcy wskazali w ww. przypadkach jako preferowaną pomoc w formie rzeczowej wyjaśniono, iż „W momencie odbioru decyzji ww. wnioskodawcy nie wskazali szczegółowo jakiego typu pomocy oczekują, jednocześnie zadeklarowały, że zakupiły już potrzebne podręczniki i odzież sportową i oczekują za nie refundacji”. (akta kontroli str. 29 - 31)

Wnioskodawcy zadeklarowali preferowaną formę pomocy we wnioskach złożonych zgodnie z wprowadzonym wzorem.

Powyższa forma przyznawania stypendiów szkolnych może ograniczać możliwość skorzystania z tej formy pomocy materialnej o charakterze socjalnym przez osoby uprawnione (o niskich dochodach), jak również w części przypadków nie odpowiadała potrzebom wnioskodawców. Ponadto przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty wskazują jako podstawową formę udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym jakim jest stypendium szkolne formę pomocy rzeczowej.

Wnioski o przyznanie stypendiów składano do 15 września odpowiednio 2010 r. na rok szkolny 2010/2011 oraz 2011 r. na rok szkolny 2011/2012. Decyzje przyznające stypendia wydawano dwa razy do roku po otrzymaniu dotacji od Wojewody Pomorskiego (18.04.2011, 10.05.2011, 08.06.2011, 15.11.2011). W 2011 r. wydano decyzje w kwietniu 2011 r. przyznające stypendia na okres trzech miesięcy 01.01.2011 - 31.03.2011 r. z terminem realizacji do 15 lipca 2011r. oraz w listopadzie na okres 01.09.2011 – 31.11.2011r. z terminem realizacji do 9 grudnia 2011r.

Miesięczna wysokość przyznanego stypendium znajdowała się w granicach określonych w art. 90d ust. 9 ustawy o systemie oświaty.

Zasiłki szkolne zostały przyznane w formie świadczenia pieniężnego zgodnie z art. 90e ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Wysokość zasiłków nie przekroczyła kwoty wskazanej w art. 90e ust. 3 ww. ustawy;

4. Rządowy program „Wyprawka szkolna” (rozdział 85415 § 2030)

W ramach powyższego programu zgodnie z ewidencją księgową Zespołu Szkół Publicznych w Skórczu bezpośrednio realizującego program, Gmina wykorzystła otrzymaną z budżetu państwa dotację celową w wysokości **6.233,97zł**. Niewydatkowaną kwotę dotacji – 331,03 zł zwrócono w ustawowym terminie na rachunek Wojewody Pomorskiego. Na podstawie kontroli 100 % dokumentacji źródłowej ustalono, iż dotacja została wykorzystana w 2011 r., wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem, wnioski spełniały wymagania formalne określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (m.in. zawierały orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, zaświadczenia o dochodach), refundacja wydatków nie przekroczyła kwot wynikających z ww. przepisów prawa, wypłaty dokonywane były na podstawie dowodów potwierdzających zakup podręczników (głównie faktury i rachunki oraz sporadycznie oświadczenia);

5. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. (dział 852, rozdział 85295 § 2030).

W ramach powyższego programu Gmina wydatkowała zgodnie z ewidencją księgową MOPS **66.985,11 zł**, w tym:

- 45.007,61 zł, tj. 67,19 % stanowiły środki z dotacji celowej budżetu państwa,

- 21.997,50 zł, tj. 32,81 % stanowiły środki własne Gminy.

Zgodnie z ewidencją księgową środki z dotacji w wysokości:

- 42.018,00 zł poniesiono na przygotowanie i wydawanie gorących posiłków w pięciu stołówkach szkolnych oraz zasiłki celowe na zakup żywności i posiłków,
- 2.989,61 zł poniesiono na zakup obieraczki do ziemniaków, termosów oraz tyżek cedzakowych dla jednej ze szkół.

Zgodnie z zapisami księgowymi zachowane zostały postanowienia porozumienia zawartego z Wojewodą Pomorskim w sprawie realizacji programu, w tym:

- montaż finansowym zakładający udział środków własnych Gminy nie mniej niż 20 %,
- prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową,
- kwoty poniesione na poszczególne rodzaje wydatków nie zostały przekroczone,
- niewykorzystaną kwotę dotacji - 10,39 zł zwrócono terminowo.

Niemniej jednak w ewidencji księgowej MOPS wydatki poniesione na zakup posiłków oraz zasiłków celowych ujmowano łącznie (z podziałem jedynie na źródła finansowania). Powyższe było niezgodne z § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, [...], zgodnie z którym zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych oraz innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach. Obowiązek sporządzania sprawozdania z realizacji Rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynika z § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Na podstawie kontroli dokumentacji źródłowej dotyczącej poniesionych wydatków w łącznej wysokości 12.804,61 zł (19,12 %) ustalono, iż wydatki zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem;

6. utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych (rozdział 71035 § 2020).

Na mocy m.in. art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych oraz porozumienia i aneksu zawartych z Wojewodą Pomorskim, Gmina Miejska Skórcz otrzymała w 2011r. dotację celową w wysokości **2.500,00 zł** na: bieżące utrzymanie terenu, konserwację obiektów i zieleni cmentarnej, remonty i naprawy uszkodzeń powstałych wskutek dewastacji. Dotacja została wykorzystana w 2011 r., wydatkowana w 100 % i zgodnie z przeznaczeniem, tj. na renowację płyty nagrobnej na Cmentarzu Żołnierzy Radzieckich w Skórczu. Prace wykonano zgodnie z zawartą umową, a płatności dokonano po protokolarnym odbiorze robót bez zastrzeżeń.

Zadania objęte kontrolą zostały prawidłowo rozliczone, dane wykazane w sprawozdaniach budżetowych Rb - 50 za IV kwartał 2011 r. o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz w informacji o otrzymanych i wykorzystanych dotacjach za 2011 r., których nie obejmuje sprawozdanie Rb-50 były zgodne z ewidencją księgową odpowiednich Jednostek.

Dotacje zostały wykorzystane w 2011 r., zgodnie z art. 168 ust. 1 i 4 ustawy o finansach publicznych, tj. poprzez zapłatę do dnia 31 grudnia 2011r. za zrealizowane zadania, na które dotacje zostały udzielone.

IV. Zalecenia i wnioski:

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi wnoszę o:

1. prowadzenie w ewidencji księgowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skórczu konta 130 – subkonto dochodów budżetowych oraz 221 według podziałek klasyfikacji budżetowej,
2. stosowanie w ewidencji księgowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skórczu zasady czystości obrotów na koncie 130 w odniesieniu do zwrotów nienależnie pobranych zasiłków stałych wypłaconych w bieżących roku budżetowym,
3. prowadzenie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Skórczu wyodrębnionej ewidencji księgowej dla poszczególnych rodzajów wydatków dokonywanych w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i wykazywanych w sprawozdaniu z realizacji tego programu.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

WOJEWODA POMORSKI
Ryszard Stachurski